23 Şubat 1949 Çarşamba
YIL: 1 — SAYI: 41
İdarehane: Ankara cad. İzzettin Han, No. 22
İSTANBUL
Fiatı: 10 Kuruş

Hürbilek

İSTANBUL İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİNİN ORGANIDIR

HÜRBİLEK
HAFTALIK GAZETE
Sahibi: İ. İ. S. Birliği
Yazı işlerini fiilen idare eden:
SABAHATTİN SELEK
Dizgi. Rıza Koşkun Mat.
Basıldığı yer Tezi; Matbaası

ANKARADAN GELEN GARSONLAR SENDİKASI BAŞKANI

"Ankaradan kalbimiz ümitle dolu olarak döndük., diyor...

İstanbul Garsonlar Sendikası başkanı İsmail İnan Atatürk'ün muvakkat kabri önünde (Oturan baştaki)

Altı kişilik bir heyetle birlikte, kapanacak içkili yerler ve çalıştırılan ecnebi garsonlar meseleleri hakkında temaslarda bulunmak üzere Ankaraya giden Garsonlar Sendikası Başkanı İsmail İnan, gazetemize şu izahatı vermiştir:

— B. M. Meclisi Başkanı, İçişleri Bakanı, Emniyet Umum Müdürü, ve diğer alâkalılarla temaslarda bulunduk. Kendilerine durumdaki fecaati anlattık. İcap eden yerlere derhal talimat verdiler, Bu meselelere hal edilmiş nazari-

(Devamı 3 de)

Beyoğlu Mensucat İşçileri

Sendikasından İlyas Gürel'in mektubu

Sendikamızın idare heyeti arasında son zamanlarda hiç yoktan bir anlaşmamazlık olmuş, Başkanvekil Şükrü Türk ile kurucularımızdan ayni zamanda iki senedir yönetim kurulumuzda yorulmadan çalışan Bay Ali Sertel arkadaşımız istifa etmiş, muhasebecimiz Bay Hayrettin Kutlu da mazereti dolayısile idare heyetinden ayrılmış, hareketleri yönetim kurulunca iyi karşılanmayan Şevket Yazar ise yönetim kurulu kararile idare heyetinden ihraç edilmiş ve Filistine azimeti dolayısile veznedar Bay Vitali de istifa edince bu boşlukları yedeklerle doldurmak veya idare heyetinde baş-

(Devamı 3 üncü sayfada)

İşçi Sigortaları Kurumu

İşçi Hastanesine, işçilerin nasıl kabulolunacağını

Bir tebliğle işverenlere bildirdi

SAYIN İŞVEREN.

5.2.949 tarihinde açılmış bulunan Nişantaşı Büyük Çiftlik No. 10 (Amerikan Hastahanesi arkasında) İşçi Sigortaları Kurumu İstanbul Hastahanesine sigortalı işçilerin ne yolda kabul olunacakları aşağıda gösterilmiştir.

1 — Hastahanede, münhasıran iş kazasına uğramış veya meslek hastalığına tutulmuş olan sigortalılar parasız olarak muayene ve tedavi edileceklerdir.

2 — İş kazasına uğrayan ve derhal hastahaneye sevkolunması icabeden sigortalılar önce hastahanede yer bulunduğu telefonla sorulduktan sonra doğrudan doğruya işyerlerince hastahaneye gönderileceklerdir. Bu kabil vak'alarlaâni müdahaleyi icabettirecek ve sigorta haklarından istifade etmek için kanunen aradığı şartları haiz olan doğum vak'alarında ihtiyaç hasıl olursa işyerlerince veya sigortalı işçi tarafından (85051) numaralı telefonla hasta otomobili istenebilir.

Bu şekilde doğrudan doğruya işyerlerince hastahaneye sevkolunacak kazalı işçilere ait iş kazası bildiri kâğıdı ile kaza kartı da birlikte gönderilecektir.

3 — İş kazasına uğrayan sigortalılardan İşçi Sigortaları Kurumu Hastahanesine yatırılan işçilerin bütün tedavi masraflarile günlük ödenekleri de hastahane tarafından ödeneceği cihetle bu gibi işçilerin hastahaneye yatırılmasından sonra işyerlerince bunlar için hiç bir masraf yapılmıyacaktır.

4 — Meslek hastalığına tutulduklarını iddia eden işçiler şimdiye kadar olduğu gibi lüzumlu evrakı ile birlikte Cuma günleri saat 15 de Şube binasında toplanan sağlık kuruluna sevkolunacaklardır. Bu işçilerin hastalıkları meslek hastalığı olarak kabul edilmesi halinde sigortalılar şubemiz tarafından gerekirse hastahaneye sevkolunacaklardır.

(Devamı sahife 2 de)

Birlik Yönetim Kurulu

Kanun tasarılarının müzakeresini bitirdi

İş Kanunu tâdil tasarısını İş Mahkemeleri kurulmasına dair kanunu İhtiyarlık ve Hastalık Sigortaları Kanun tasarılarını Meclise sevkedilmeden evvel gözden geçirerek, mütalâalarını Çalışma Bakanlığına bildirmek üzere 1,5 aydanberi çalışmakta olan İstanbul İşçi Sendikaları Birliği Yönetim Kurulu, dün, bu hususta mesaisini bitirmiştir.

Son olarak müzakeresi yapılan İhtiyarlık ve Hastalık Sigortaları kanun tasarıları hakkında lüzumlu izahlarda bulunmak üzere 3 haftadanberi İstanbulda bulunan İşçi Sigortaları Kurumu Genel Md. mu-

(Devamı sahife 4 de)

MARKOPAŞACILAR

Millet Düşmanıdır

Onlar Atatürk'ün hitabesini bile tahrif ettiler

Geçen yazımda Markopaşacıların menfaatperest, millet düşmanı olduklarını ve hiç bir endişe duymadan millî birliğimizi yıkmak istediklerini söylemiştim. Geçen yıl, gençliğin yaptığı "4 Aralık nümayişinin,, yıl dönümünde bu gazetelerden birinde bir yazı çıkmıştı. Bu yazıda Atatürkümüzün istikbalin karanlıklarını delen bir görüşle Türk gençliğine verdiği öğüt

(Devamı 3 üncü sayfada)

Gücenmece yok:

"Kimdir bu mecnun?,,

"Müfteri, fikir düşmanı, sota,,

"Aşağının bayağısı, rezil alçak, namussuz adam,,

"Kudurmuş yobaz,,

"Vicdan hırsızı,,

"Hızını alamayınca kudurdu,,

"Leş kokulu sırtlan gibi tırnak uzatmaya başladı,,

"İğrenç varlığı ile,,

Sayın okuyucularım yukarıya utanarak yazdığım bu sözler için özür dilerim.

Yukarıya sıraladığım, yeize açılmamış küfürleri, Tahtakaledeki tulumbacılar dalaşmasında sarfedilmiş zannettiniz değil mi? Yanılıyorsunuz.

Bu sözler en büyük gazetelerden birinin iki günlük başmakalesinin hülâsasıdır. Demokrasi anlayışı bu, kim ne kurşar?

NOKTA

Kayseri Bez Fabrikası Müdürü ile konuştum...

B. Tarık İsmet Erdem diyor ki: Sendika idare heyeti ve isci mümessillerini haftada iki gün toplayarak konuşmayı ve fabrikanın müşterek dertlerini hep birlikte düşünmeyi itiyat edindim.

Bu yazımda Kayseri Bez Fabrikası müdürü Bay Tarık İsmet Erdem ile yaptığım görüşmeyi, okuyucularıma sunuyorum. Kendisine fabrikada neler yaptığını ve yapmak istediğini sorduğum zaman bana şunları söyledi:

— İlk geldiğim zaman işçilerle görüşerek dertlerini, neler istediklerini sordum ve kendilerile uzun bir konuşma yaptım. Bundan sonra sendika idare heyeti ve işçi mümessillerini toplayarak haftada iki gün konuşma yapmayı ve fabrikanın müşterek dertlerini hep birlikte düşünmeyi itiyat edindim. Bu suretle kanaatimce, işçilerle daha iyi temas halinde bulunan sendika ve işçi mümessillerile görüşmelerimizin daha iyi neticeler vereceğini umuyorum. Kurduğumuz yardım sandığı bu ay başından itibaren faaliyetine başlamıştır. İşçilerimize günde bir öğün bedava yemek veriyoruz. Ben buna parasile olmak üzere bir öğün daha ilâve ettim. Bundan, bekâr pavyonlarında oturan işçilerimizin büyük faydalar temin ettiğine inanım var. Çünkü bu suretle lâzım olan kaloriyi daha iyi alabiliyorlar.

— İşçilerinize fabrikadan daha başka hangi şekilde istifade edebiliyorlar?

— Sümer Bank bu istifadeyi tesbit etmiş durumdadır. Biz bunu tatbik etmekle mükellefiz. Maamafih size şunları sayabilirim:

Kaloriferile, kantinile, her türlü konforile bekâr pavyonumuz vardır. Burada bekâr işçiler ikamet ederler. ve bunun için fabrikaya ayda 120 krş. kira verirler. Memur ve işçi evlerimiz vardır. Her birinin iki odası, suyu, elektriği ve banyosu mevcuttur. Bunların da kiraları ancak 6-10 liradır ki Kayserideki ev kiralarına nisbetle çok ucuzdur. Maamafih bu evlere ihtiya

(Devamı 3 üncü sayfada)

— *Hemen valiye gidip, yeni yaptırdığı kuleyi tebrik edelim..*
— *Hayır o kule değilmiş, işçi dâvasında yapılanların yanına yapılacakları da yığmışlar!.*

Çukurova Mensucat Sanayii İşçileri Sendikasının Ana Tüzüğüdür

1 — Adana Millî Mensucat Fabrikası İplik ve Dokuma İşçileri sendikası ve Sümerbank iplik, dokuma ve çırçır fabrikaları işçiler sendikasının hükmü şahsiyetleri mahfuz kalmak şartile, birleşmesinden (Çukurova mensucat sanayii) işçiler sendikası) namı altında gayri siyasî bir dernek kurulmuştur.

Sendikanın merkezi, şimdilik, döşeme mahallesi Karaisalı caddesi bilâ numaralı evdir.

2 — Sendikanın gayesi: Sendika meslekî bir teşekküldür ve mensup olduğu iş kolunun sosyal meselelerinin, devlet, işçi ve işveren; yâni üç kuvvetin el ve gönül birliği ile, hallini ana prensip olarak kabul eder ve bu gaye ile çalışır

3 — Sendikaya girme ve sendikadan çıkma:

A) Mensucat sanayiinin her şubesinde çalışan fabrika işçileri İş Kanununun birinci maddesindeki vasıfları haiz iseler din ve milliyet farkı gözetilmeksizin sendikaya üye olabilirler. Üye kayıt olmak için 18 yaşını bitirmiş veya 18 yaşını bitirmeyip de yardımlaşma tesislerine üye olmak isteyenler velilerinin veya vâsilerinin rızasile üye olabilirler.

B) A fıkrasındaki şartları haiz olanlar sendika üyelerinden en az ikisinin tavassutu ile sendikaya girerler. Aksi halde idare kurulu kararı lâzımdır.

C) Aşağıdaki fiillerden her hangi birisini işleyen üyeler idare kurulu kararile, sendikadan çıkarılırlar.

I - Sendikayı zarara sokacak veya şerefini ihlâl edecek fiiller

II - Sendikanın gelirini kısaltacak fiiller

III - Sendikayı ve sendikanın amacını maddî ve manevî şahsî faydalarına âlet edenler

IV - Sendikanın üyeleri arasında nifak ve geçimsizlik

V - Zayıf ahlâklı ve mizacı dedikoduya müstait olanlar.

D) Sendika Bölge Çalışma Müdürlüğünün çevresinde bulunan mensucat fabrikaları işçilerinin tekmilini içine almak gayesini güder ve bu yolda sistemli bir propaganda faaliyeti gösterir.

4 - Sendikanın yetki ve görevleri:

A) Sendika 5018 sayılı kanunun 4. üncü maddesinde yazılı hükümlerin tahakkukuna çalışmak

B) İşçilerin çalıştıkları iş yerlerinde mevcut tesislerden makinelerden daha iyi faydalanmaları ve ferdî randımanlarının arttırılması için iş verenlerle veya sendikalariyle müzakere yapmak ve bunlara faydalı tekliflerde bulunmak

5 - Teşkilât bünyesi:

Sendikanın üç türlü uzvu vardır.

I - Genel Kurul

II - İdare Kurulu

III - Denetim kurulu

I - Genel Kurul: Genel Kurul sendikanın bütün üyelerinden mürekkeptir. Her yıl Mart ayı içinde idare kurulu tarafından toplantıya çağırılır. İdare Kurulunun daveti veya üyelerin beşte birinin yazılı talebi ile genel kurul en çok sekiz gün içinde fevkalâde toplantı yapar. İdare Kurulu toplantıdan üç gün önce toplantının gününü, saatini, yerini ve gündemini gazete ile ilân eder ve hükûmete haber verir. Genel Kurul ilân olunan gün ve saatte muayyen yerde toplantısını yapar. Toplantı geriye bırakıldığı takdirde en az üç gün evvel yeniden davet yapılır ve geri bırakılma sebeplerile yeni toplantının günü, yeri ve gündemini gazete ile ilân eder ve hükûmete bildirir.

A) Gerek normal ve gerekse fevkalâde toplantıya üyelerin en az yarısından bir fazlasının iştirâki şarttır.

B) Genel Kurulda yalnız gündeme konan maddeler müzakere olunur. Ancak mevcut üyenin yirmide biri tarafından müzakeresi istenen maddelerin gündeme konması mecburidir. Karar, mevcut üyenin ekseriyeti ile verilir. Her üyenin bir oyu vardır.

(Devamı haftaya)

İşçi Sigortaları Kurumu

(Baş tarafı 1 incide)

5 — Gerek sigortalı kadın işçilerin ve gerekse sigortalı erkek işçilerin karılarının gebeliği halinde yapılacak ilk muayeneleri ücreti mukabilinde İşçi Sigortaları Kurumu İstanbul Hastahanesi tarafından yapılacak ve gebelik raporu bu hastahane tarafından hazırlanacaktır. Hastahanede yapılacak ve gebelik muayenesi ücreti 2. - Liradır. Hastahaneden alınacak gebelik raporu diğer belgelerle birlikte şubemize kanunî müddeti içinde tevdi olunacaktır.

6 — Sigortalı kadın işçilerle sigortalı erkek işçilerin karıları isterlerse İşçi Sigortaları Kurumu İstanbul Hastahanesinde ücreti mukabilinde doğum yapabilirler.

Doğumlarda yalnız hastahane yatak ücreti olarak 9. - Lira alınacak baskaca hiç bir masraf istenmiyecektir.

Doğumdan sonra doğum raporu ve diğer belgelerle birlikte şubemize müracaat edilerek şimdiye kadar olduğu gibi gebelik, doğum yardım paralarile emzirme ödeneği alınacaktır.

Sigortalı kadın işçilerin işden kaldığı günlere ait ödenekleri de yine eskisi gibi şubece ödenecektir.

7 — Sigortalı kadın işçilerle sigortalı erkek işçierin karılarının âsi müdahaleyi icabettiren doğumları İşçi Sigortaları Kurumu İstanbul Hastahanesinde yaptırılacaktır. Hususî hastahanelerde yaptırılan bu gibi Doğum masrafları kabul edilmiyecektir.

8 — Sigortalı işçilerin iş kazası ve meslek hastalığı dışındaki hastalıkları ile işçilerin ailelerinin bilûmum hastalıkları İşçi Sigortaları Kurumu İstanbul Hastahanesi tarafından ücreti mukabilinde muayene ve tedavi olunabilecektir. Poliklinik muayene ücreti 2. - Lira, yatak ücreti bütün tedaviler dahil 9. - liradır.

İş Kanununun 25 inci maddesile Hıfzıssıhha Kanununun 180 inci maddesi gereğince işverenlerce tedavi ettirilmesi gerekli hastaların tedavi ücretleri işverenlerden diğer hastaların ücretleri de kendilerinden ve bir haftalık peşin olarak alınacaktır.

Gereğinin yapılmasını ve işçilerimize duyurulmasını rica ederiz.

Saygılarımızla

İŞÇİ SİGORTALARI KURUMU

İstanbul Şubesi Müdürlüğü

HAFTANIN YAZISI

ŞUMULLU DÜŞÜNMEK

Bir meseleyi iki türlü düşünmek mümkündür. Biri dar, diğeri şümûllü.

Diyeceksiniz ki, bu kadar basit bir şeyi söylemeye ne lüzum var? Bunu herkes bilir. Hakikaten doğrudur. Fakat "bilmek,, ile "yapabilmek,, arasında çok fark vardır. Herkes iyi bildiği bir çok hususları, nedense yapamaz. Şümûllü düşünmek de böyledir. Geçen gün bunun canlı bir misalini gördüm. Okuyucularıma nakletmeyi faydalı bulurum:

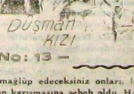
Sendikalar Birliği Yönetim Kurulu, ihtiyarlık sigortası kanun tasarını müzakere ediyor ve aksak gördüğü taraflarını tesbit ediyordu. İşçi Sigortaları Kurumu Genel Müdür muavini sayın Şükrü Soykan da sigorta mütehassısı olarak, arkadaşları tenvir etmek maksadiyle bu toplantıda hazır bulunuyordu. Sıra, şu mahut 60 yaş meselesine gelince bütün zihinler takılıp kaldı. İşçi arkadaşlarımın itirazlarını şöyle hülâsa etmek mümkündür:

"Bu günkü iş şartları içinde, memleketin umumî hayat seviyesi de gözönünde tutulursa bu kanundan hemen hiç bir işçi faydalanamaz. Çünkü bizde 60 yaşına kadar çalışabilecek babayiğit işçi parmakla gösterilecek kadar azdır. Zaten işverenler, ihtiyarlamaya yüz tutan işçileri çalıştırmazlar. Eğer her sene bir kaç işçi 60 yaşını doldurarak bu kanundan faydalanmak bahtiyarlığına erişirse bunu da fayda olarak sayamayız.. Zira, ihtiyarlık ödeneği olmaya başladıktan bir iki sene sonra ölürler ve para karılarına kalır. Bu itibarla, İhtiyarlık Sigortası kanunu işçi

(Devamı 3 üncü sayfada)

HÜRBİLEK'in Edebi Romanı

Yazan: MUSTAFA MEFHAR

— No: 13 —

yazılarında anlattıkları esatirî kahramanlar ancak Halidi gördükten sonra küçük muhayyelesinde canlanabildi. İlk defa Karadağda Halidi çamurlu çizmeleri, geniş ve yanık göğsü çelik bakışlı gözlerile birden bire karşısında görünce korkmuş, sonra omuzu ile dört beş kişinin kaldıramadığı koca kayayı tuttuğunu görünce ona hayran olmuştu.

Yazılarında anlattıkları esatirî kahramanlar ancak Halidi gördükten sonra küçük muhayyelesinde canlanabildi. İlk defa Karadağda Halidi çamurlu çizmeleri geniş ve yanık göğsü, çelik bakışlı gözlerile birden bire karşısında görünce korkunç sonra omuzu ile dört beş kişinin kaldıramadığı koca kayayı tuttuğunu börünce ona hayran olmuştu. Arabada evlerine dönerken, Çövaleresk bir pisikoloji ile, onun kumandası altında diğer insanlar bibi çalışamadığına üzülmüş ablasına:

— Lizet demişti. Ben de o subay gibi kuvvetli olmak isterdim. Onun yibi bir subay olmak ne iyi. Ve Lizet ona uzun uzun anlatmıştı ki Fransız subayları böyle kaba saba değil süslü, kibar ve naziktirler. Fransızların müttefiki olan İngilizlerin de Fransızlara benzediğini (K) ye geldikleri zaman onları çok seveceklerini de ilâve etmişti. İşte bütün hüsnüniyete rağmen bu akşam yemeğinin soğuk bir şekilde bitmesine Mişelin Halide olan hayranlığı sebeb olmuştu. Bir aralık:

— Mösyö Halit, demişti. Bütün Türk subayları sizin gibi kuvvetli midirlerk Sd THH ral de genç iken size benzerdi.

Halit bu çocukca konuşmağa ne şekilde mukabele edeceğini düşünürken o tekrar:

— İngilizleri mağlûp edince beraber at gezintileri yapacağız değil mi? demişti. Öğle söz verdiniz- Yakında mağlûp edeceksiniz onları. İşte bu sözler ortalığın karışmasına sebeb oldu. Halit hiç bir şey söylememeği vaziyeti idare etmeği düşünmüştü. Fakat Lizet kardeşine hiddetle bakarak:

— Budala senin ufacık kafan o kadar anlar. Yakında sen de kendini dev aynasında gören yüzbaşında görürsünüz, dedi. Ve hızla sofradan kalkarak uzaklaştı. Madam Mari belki içinden o kızı gibi düşünüyordu. Fakat her zamanki nezaketi ile Lizetin bugün biraz rahatsız olduğunu söylemeğe ve af dilemeğe çalıştı. Küçük ise Halidin darılacağını düşünerek müteessirdi. Zaten yemek bitmişti. Bunun için daha fazla oturmağı lüzumsuz bulan Halit Madam Mariye kızını üzdüğü için özür dileyerek ayrıldı.

Uzaktan uzağa gök gürlemelerini andıran bir traka ile gözlerini açan Halit ilkin kendini siperde zannetti. Gözlerini oğuşturarak yatağından fırlarken Ali diye haykırdı. Ali bütün muharabe müddetince yanından ayrılmayan emirberi idi. Fakat etrafın verdiği ihtirasla siperde olmadığını çabucak anladı. Ya bu gürültü ne idi. gece geç vakte kadar evrak ile meşgul olmuş sonra da can sıkıntısı ile bir kaç saat uyuyamamıştı. Başı kazan gibi idi. Saatına baktı (O... Sabah olmuş). Pencereye gitti. Uzaklarda hafif bir kızıllık vardı. Birden bire aklına geldi. Kendi kendine mırıldandı:

— Tamam... Taarruz zamanı, evet kaç senedir bazı sabahlar

— Tamam... Taarruz zamanı evet kaç senedir bazı sabahlar, şimdi uzaktan uzağa gök gürlemesini andıran bu sesler — İsrafilin ölüleri mezarından kaldıran surû gibi onları yataklarından fırlatmıştı. Yaklaşan cehennemi göğüslemek için... Acı... acı güldü.. İşte yine asil ve mert arkadaşları, kahraman erleri, o cehennemi göğüslemek için rutubetten kemikleri sızlayarak uyumağa çalıştıkları, koğuklardan fırlamışlardı. Uzaktan uzağa kendisine süratle çalınan bir davul hissini veren bu ses şimdi onların kulak zarlarını patlatan bir infilâkla on adım önlerinde kuyular açıyordu. Onler üstlerinde erimiş demirden bir cehennem yelerini bile kırpmadan bekleyecekler.. 15 lik obüsler üstlerinde rimiş demirden bir cehennem yaratır, altlarındaki toprağı kaynar bir su gibi fokurdatır, makinalı tüfekler bir ölüm tırpanı halinde yerden bir karış yüksekte duran her varlığı ölüme gönderirken bekliyecekler; bekliyecekler di: Düşman, artık burada canlı bir böcek bile bulunamaz diye taarruza kalktığı zaman esatiri mahlûklar gibi toprak yığınları altından fışkırarak karşısına dikilsinler, çelik süngüleri; çıplak göğüslerini siper etsinler. Bir daha güldü...

(Devam edecek)

Markopaşacılar Millet Düşmanıdır

(Baş tarafı 1 incide)

tahrif edilmiş ve gençliğin Aralıkta vatan düşmanları aleyhine yaptığı nümayiş ad. siyasi bir manevra gibi gösterilmek istenmişti. Bu hareketleri de onların ne kadar aşağılık, vicdansız olduklarını gösteriyor.

Atatürk büyük nutkunun sonunda:

Ey Türk gençliği!

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dahilî ve haricî bedhahların olacaktır.

İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessil olabilirler.

Millet fakrü zaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir,, diyor.

Ey komünist piçleri!

Eşsiz dahi bu hitabesinde "dahilî ve haricî bedhahlar,, derken, sizin gibi bedbahtların ve sizin ipinizi çeken Rusyanın mevcut olabileceğini keşfetmiştir. Eğer Rusya dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olsa da, millet fakrü zaruretten bitap düşse de damarlarındaki asil kan ona muhtaç olduğu mücadele kudretini verecektir. Dahilde kımıldanan bütün yılanların başını ezeceğiz. Hudutlarımızı aşmak isteyecek her silâhlı kuvvet süngülerimizle karşılaşacaktır. Komünizmi her yerde ezeceğiz.

Faruk BİNGÖL

ŞÛMULLU DÜŞÜNMEK

(Baştarafı sahife 2 de)

için değil karısı için hazırlanmıştır.,,

Bu haklı itirazlara, sigorta mütehassısının verdiği cevabın özü de şudur:

"Bu 60 yaş bir hesapla bulunmuştur. Yüzde 8 prim tahsil ettiğimiz takdirde ancak 60 yaşını ikmal etmiş ve muayyen zaman prim ödemiş işçilere ödenek bağlıyabiliriz. Eğer, primler artırılırsa, meselâ yüzde 16 ya çıkarılırsa, bu yaş haddinde bir indirme yapılabilir. Zaten dünyanın hiç bir yerinde 60 dan daha aşağı bir yaş, ihtiyarlık sigortasına esas tutulmamıştır. Bir çok memleketlerde 65 - 70 yaş ihtiyarlık çağı olarak kabul edilmiştir.

İhtiyarlık sigortasından sonra malûllük ve ölüm sigortaları da çıkacak ve o zaman 60 yaşını doldurmadığı halde çalışamıyacak hale gelenler ile ölen işçilerin aileleri bu kanundan faydalanacaklardır.

Yaşlanan işçileri işverenlerin çalıştırmamaları ise, sigorta ile ilgili değildir. İş Kanunu ve başka yollarla bu hali önlemeye çalışmak lâzımdır.,,

Bu izahata rağmen bazı arkadaşlar fikirlerini ısrarla müdafaaya devam ettiler. Halbuki, işçi dâvasını şümullü düşünmek lâzımdır. Sigorta mütehassısının rakamlarla yaptığı izahlardan anlaşılıyor ki 60 yaşı indirmek için fazla prim almaktan başka çare yoktur. Ve primleri artırmak da işçi için çok büyük bir külfettir. Yüzde 4 den fazla prim ödemeye razı olmadıkça 60 yaşı kabul etmek zaruridir.

Memleketimizde bugünkü şartlar içinde 60 yaşına kadar çalışmanın müşkülâtı da bir hakikattir. Fakat, gaye işçinin ayrı şartlar altında çalışmaya devam edip, vaktinden evvel yıpranması değil, şartları islâh edip ömrü ve çalışma müddetini uzatmaktır. İşte dâvanın özü de budur. İşyerlerinin sıhhi şartlara uydurulması, normal bir iş saati tatminkâr bir ücret, kaza ve hastalık sigortalarının temin edeceği faydalarla işçinin işgücünü ve ömrünü uzatmak bakımından ne lâzımsa işçi ve sendikaları bunun için çalışmalı ve hükûmetten taleplerde bulunmalıdır. Yoksa, 60 yaşın indirilmesi gibi imkânsız bir şeye takılıp kalmakta bir mâna yoktur.

Hülâsa, dâvamızı şümullü düşünmesini ve onun çeşitli meselelerini birbirinden ayırmayı öğrenmeliyiz.

S. SELEK

Kayseri bez fabrikası M. ile bir görüşme

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

cın pek çok olduğunu da söylemeliyim. Artık bir mahalle haline gelen bu yerde bir de işçi ve memur çocuklarının devamı için mektep vardır. İşçi ve memurlarımız, fabrikamız hastahanesinde bedava muayene ve tedavi edilir. Yakınları, yani ailesi efradı, bedava muayene edilir. Yalnız tedavileri bedava değildir. Ücretler, mütehavvildir. Zamana ve işin nev'ine göre değişir. Asgari saatı 10 kuruş, azami 110, vasati 55-60 kuruştur. Şunu ilâve edeyim. 10 kuruş alanlar, meslek mektebine devam edenlerdir. Bunlar bilfiil çalışmaya başladıkları gün ücretleri 40 kuruşa yükselir. İşçilere yapılan çocuk zammı 5 liradan 10 liraya yükselmiştir.

— İşçi sendikaları hakkında neler düşünüyorsunuz?

— Sendikaları iyi bir teşebbüs olarak görürüm. Faydalar sağlıyacaklarına inanım vardır. Fakat sendikaların bu faydaları sendika olarak kaldıkları müddetçe iyidir. Fakat politikaya karıştıkları anda faydalarını kaybederler.. Bilâkis zararlı olurlar.

— Fabrikanın istihsalinden memnun musunuz?

— Memnunum. Fabrikadan bugün tam randımanı almaktayız. Yalnız yedek aksam temini bakımından sıkıntı çekmekteyiz.

— İşçilerinize doğum, evlenme ve ölüm hallerinde ne gibi yardımlarınız vardır?

— Doğum halinde 2 kilo parça bez, 50 kilo pamuk, evlenme halinde iki maaş nisbetinde para yardımı ve yine 2 kilo bez, 50 kilo pamuk, ölümler için ölüm masrafı ve ailelerine senevî yardım yapılır.

Sözlerime nihayet verirken şunları ilâve etmek isterim: Yakacak, toptan alınır; maliyet fiatı üzerinden verilir. Senede bir dört kilo parça bez, 20 metre de pamuklu bedava olarak verilir. Sene içinde ücretli 15 gün izinleri vardır. Gayemiz iyiye, daha iyiye doğru gitmektir.

Soracak başka şey kalmamıştı. Muvaffakiyet temennilerile teşekkür ederek ayrıldım.

Fikret İ. ALPSU

Markopaşaya, hıyarlara, muşmulalara dair

Markopaşanın "Fevk'alâde hıyar,, sayısında da bütün diğer sayılarında olduğu gibi dördüncü sayfada "Markopaşa dert dinliyor,, köşesinde çerçeve içinde şu yazı vardı: "Bazı okuyucularımız sorularına geç cevap aldıklarından haklı olarak şikâyet etmektedirler. Bir haftada yüzden fazla mektup almaktayız. Bu, memleketimizde çaresiz kalan insan kalabalığını gösterir. Gelen mektuplar sıraya konmuştur. Cevapları sıra geldikçe vereceğimiz için okuyucularımızın bizi mazur görmelerini rica ederiz.,,

Halbuki bu sayıda neşredilen bir mektup nazarı dikkatimi çekti. Bu mektup geçen sayıda da neşredilmişti. Acaba vatandaşların derdi mi kalmadı, yoksa sahte Markopaşaya şikâyet etmenin beş para etmediğini mi anladılar, nedir?

Ankaradan gelen Garsonlar Sendikası Başkanı "Ankaradan kalbimiz ümitle dolu olarak döndük,, diyor.

(Baş tarafı 1 incide)

le bakabiliriz. Bize her hususta yardımı dokunan sayın İstanbul milletvekili Ali Rıza Arıya minnettarız. Yeni Çalışma Bakanımız R. Şemsettin Sirer bizi çok iyi karşıladı, dileklerimizi dinledi notlar aldı. Sayın Bakanın bu alâkası, bize çalışma teşkilâtımızda bir hamle yapıldığı hissini verdi, Öyle ümit ediyoruz ki, artık dileklerimiz yerine gelecektir. Kuru vaidlerden ibaret kalmıyacaktır.

Ankaraya gidişimizle bir başka fayda daha temin ettik. Bu da Ankara Garsonlar Sendikası ile olan temasımızdır. Bundan sonra sendikalarımız işbirliği yapacaktır. Ankara Garsonlar Sendikası başkanı İsmail Aras teması hiç bir zaman kesmiyeceklerini vaad etti. Ankara Sendikası idare heyetini çok faal durumda bulduk. Ankaradan kalbimiz ümitle dolu olarak döndük.

İŞÇİLERİ TANIŞTIRIYORUZ

Grev Hakkında Resimli Anket

Kötü maksat ve gayeler güdülmemek şartile grev hakkının verilmesi taraftarıyım. Saygılarımla arzederim.

Resim net olmadığı için klişesi alınamamıştır.

Sadettin Akpınar

Baskervilin Köpeği

KISIM — 2

Bahtsız Baskerviller

Yazan: Conan Doyle

Çeviren: G. B.

SAYI: 7

Sir Charles'ın vücudunda kuvvet kullandığına dair bir emare yoktu. Her ne kadar ilk görüşte Dr. Martimesi bile cesedin arkadaşına aid olduğu hakkında şüpheye düşen ölümün yüz adalelerinde şiddetli bir kasılma mevcut idiyse de bu gibi hallere her hangi bir sektei kalbde de rastlanabilirdi. Bu izah tarzı eski bir kalb hastalığını tesbit eden bulgu ile tesbit edilince katiyet kesbediyordu. Ve Patocok raporu ile tıbbî rapor aynı noktada birleşiyordu. Sir Charles Baskervilin varisinin de Baskervil Hall'de oturmağa karar vermesi ve onun başladığı hayırlı işlere devamı memnuniyeti mucipti. Vaziyet bu şekilde aydınlanmasaydı muhakkak ki Baskervil Hall'e yeni bir talip bulmak çok güç olacaktı. Son vâris eğer hâlâ hayatta ise Sir Charlesin küçük kardeşinin oğlu Mr. Henry Baskervildi. Son defa kendisinin Amerikada olduğu öğrenilmiş ve mirastan haberdar edilmek üzere her çareye baş vuruldu. Dr. Martimer gazeteyi katladı ve cebine koydu.

— İşte Mr. Holmes diyor Dr. Martimer "Sir Charles vak'ası hakkında bilinenler bunlardan ibarettir.

Holmes — Beni böyle enteresan bir vak'adan haberdar ettiğiniz için müteşekkirim. Son zamanlarda Vatikan mücevheratı işile fazlaca meşgul olduğumdan, İngilteredeki bazı mühim işlerle alâkamı kaybetmiştim. Demin makalenin efkârı umumiyenin bildiklerini ihtiva ettiğini söylemiştiniz.

— Evet.

— Şu halde hususî bildiklerinizi de buna söyleyin..

Martimer oldukça heyecanlanmıştı.

— Gazetelere ve hâkime verdiğim ifadelerde hurafelere inanan bir ilim adamı olmamak ve şatonun kötü ismini devam ettirmemek için az söylemeği tercih etmiştim. Fakat size her şeyi olduğu gibi anlatabilirim. Bataklığın oturulacak kısımları pek dar olduğu için, buranın sâkinleri sıkışık bir vaziyette yaşamaktadırlar. Bu yüzden Sir Baskervili sık görürdüm. Mr. Frankland, Mr. Stapleton (tabiiye âlimi) müstesna muhitte münevver kimse yoktur. Mr. Charles tabiatı icabı çekingendi. Fakat hastalığı bizi birbirimize yaklaştırmıştı. O cenubi Afrikadan nebatat hakkında bir takım yenilikler getirmişti. Bir çok akşamlarımızı, nebatat mevzuunda münakaşalarla geçirirdik. Son zamanlarda, size okuduğum efsaneden dolayı, Sir Charlesin sinirleri fevkalâde bozulmuştu. Bu yüzden geceleyin bataklığa çıkmıyor, ailesi üzerine büyük bir talihsizliğin çöktüğüne inanıyordu. Gayri tabiî bir mahlûkun mevcudiyetine inanıyor, hattâ bana gece viziteleri esnasında böyle bir şeye tesadüf etmediğini, köpek havlamaları işitip işitmediğini soruyordu. Bunları sorarken sesi titrerdi. Üç hafta kadar oluyor, felâket gününden bir gün önce idi, tesadüfen kapısından geçiyordum. Kapıda onu gördüm. Dehşetten açılmış gözleri ile taş kesilmiş gibi arkamda bir yere bakıyordu. Birden geri döndüm, kapkara dana gibi bir şey gördüm, fakat hayvan uzakta birden kayboldu. Hâdise onu oldukça korkutmuştu. Bütün gece yanında kaldım. O zaman, buna ehemmiyet vermemiştim. Sir Charlesa Londraya gitmesini tavsiye etmiştim. Çünkü: yaşadığı korkulu durum onun asabını bozuyordu. Müşterek dostumuz Stopleton da aynı fikirde idi. Bunun hemen akabinde malûm felâket vukua geldi. Öldüğü gece seyisi Perkins'i Barrymore bana yollamıştı.. Bir saat sonra oraya vardım. Her şeyi tetkik ettim. Bulvar boyunca ayak izlerini takip ettim. Kapı yanında bir an durduğu yeri tetkik ettim. Ayak izleri tahamüle uğramıştı.

Onunkinden başka ayak izi yoktu. Nihayet itina ile cesedi muayene ettim; kollarını açmış yüzüstü yatmıyordu. Parmaklarını yere geçirmişti. Yüzünde öyle bir gerilme vardı ki onu güçlükle tanıyabildim. Fakat Barrymor'un dediği gibi cesedin etrafında başka çeşit izler olmadığı doğru değildir. O görmemişti, ama ben gördüm. Cesetten biraz uzaktaydılar, taze ve aşikârdılar.

— Ayak izleri mi?

— Ayak izleri.

— Erkek mi, kadın mı?

Dr. Martimer bir an gözlerimize baktı, fısıldar gibi cevab verdi:

(Devamı var)

Beyoğlu mensucat işçileri

(Baş tarafı 1 de)

kan vekili olan Bay Şükrü Türkili gibi çalışkan ve faal bir arkadaşla Bay Ali Certeli tekrar aramıza almak için büyük bir gayret sarfeden başkanımız Kâmil Ataç iyi bir hareketle hedefine ulaşmış birlikten bu ihtilâfı hal için dâvet ettiği sayın arkadaşlarımız bay İsmail İnan, Vahdet Durmaz, ve Yusuf Sidal arkadaşımız kendilerinden beklenilen arabuluculuğu muvaffakiyetle başararak bu arkadaşlara istifalarını geri aldırmışlar ve tekrar bunları aramıza katmışlardır.

Beyoğlu Mensucat İşçileri Sendikası namına gerek bu tavassut için işlerini güçlerini terk ederek teşrif eden Birlik idare heyetinden yukarıda isimleri yazılı arkadaşlarımıza ve gerekse bu tavassuta uyarak tekrar aramıza katılan Şükrü Türkili ve Ali Certel arkadaşlara ayrı ayrı teşekkürleri borç bilirim.

İlyas Güler

Liklerin en çetin karşılaşması Beşiktaş - Galatasaray arasındaki maçtır...

Uzun bir zaman tehire uğrıyan lik maçlarına, geçen hafta İnönü stadyomunda Fener - Süleymaniye ve İst. Spor -Beşiktaş arasındaki maçlarla devam edildi.

Fenerbahçenin, enerjik Süleymaniyeliler karşısında çıkarttığı 5-2 lik oyun taraftarlarını ne kadar çok memnun etti ise, Beşiktaşın, İst. Sporu 1-0 mağlûp etmesi de Beşiktaş taraftarlarını, bu haftak G. Saray maçı için o derece düşündürmüştü.

Halbuki, ertesi günü G. Sarayın, Vefa karşısındaki beceriksiz oyunu Beşiktaş severlerindeki, acaba istifamını ortadan kaldırmıştır. Hiç şüphesiz, liklerin en çetin karşılaşması, bu pazar İnönü stadındaki Beşiktaş - G. Saray arasındaki karşılaşma olacaktır..

Acaba maç neticesi Beşiktaş taraftarlarının düşündükleri gibi, Beşiktaş lehine mi, yoksa G. Saraylıların lehine mi nihayetlenecektir?

Beşiktaş tarafındaki kefenin biraz daha ağır bastığı göze çarpıyorsa da, bu suale şimdiden cevap vermek hatalı olur desek, yanlış söylememiş oluruz. Çünkü, her iki takım 24 er puvanla birbirlerini takip etmekte ve şampiyonluk yolunda ilerlemektedirler. Muhakkak ki çoktanberi şampiyonluk hasretini çeken G. Saraylılar, geçen haftaki beceriksiz oyunlarında farklı bir oyun göstermeye çalışacaklar ve kuvvetli rakiplerine karşı bütün varlıklarını ortaya koyacaklardır. Burada G. Saraylılara şunı hatırlatmak isteriz ki; Vefa maçında, Muzafferin bulunmayışı hiç te iyi olmamıştır. Forvette, Koçi fena olmamakla beraber, Muzaffer gibi, ileri, geri çalışamamıştır.

Kıymetli antrenörlerile muntazam çalışmalarına devam eden Beşiktaşlılara gelince: bu haftaki maçın ehemmiyetine göre hareket edecekleri ve önlerindeki en mühim maçın G. Saray olduğunu takdir edecekleri aşikârdır.

Bu maçta takımların sahada şu şekilde yer alacakları tahmin edilmektedir:

G. Saray: Erdoğan - Nacı Adnan - Musa, Bülent, Necmi - İsfendiyar, Gündüz, Reha, Muzaffer, Orhan.

Beşiktaş: Ethem - Yavuz, Vedii - Çaçiı A. İhsan, Hüseyin - Süleyman, Şevket, Bülent, Hikmet, Şükrü.

Şimdilik, her iki kulübümüzden temiz bir oyun beklerken, iyi şanslar ve muvaffakiyetler temenni ederiz.

Recai ESENTAN

Tekel Y. T. Bakım ve İşleme evleri işçileri sendikası Spor Kolu

Birsen Arol *Saime Dönmez* *Şaban Koşar*

Ötedenberi müdürlüğümüz tarafından idare edilen spor şubesine ilâveten sendikamızda bir spor kolu kurmaya muvaffak olmuştur. Bizler bu teşekkülü kurarken aramızdan şampiyonlar çıkarıp ve bunlarla iktifa ederek propaganda yapmayı düşünmedik. Gayemiz kütle halinde işçiye spor yaptırmak, işçiler arasında şampiyonlar yetişirse hiç şüphe yok ki sevinir ve iftihar ederiz. Fakat yukarıda da söylediğimiz gibi asıl gayemiz bu değildir.

Üç aydanberi devamlı surette çalışmaktayız, bu kısa devre içerisinde üç futbol maçı yapabilmek fırsatı elde ettik. Aldığımız neticeler hiç te küçümsenecek derecede değildir. İlk maç mağlûbiyetle, ikinci maçımız beraberlik, son maçımız da galibiyetle neticelenmiştir. Asıl nazarı dikkati celbeden nokta şudur ki mağlûp olduğumuz takımı bir ay sonra rahatça yenebilmiş olmamızdır. Bu netice bizlerin bu yoldaki ilerlememizi belirten bir delil olmuş ve çalışmalarımıza sebeb teşkil etmiştir.

Şimdilik yüz kadar işçi bu teşekkülümüzden faydalanmaktadır. Yakın bir zamanda bu adedi çok daha fazlalaştıracağımızı ümid etmekteyiz. Başlangıç olarak üç spor şubesinde faaliyete geçtik. Atletizm, futbol, voleybol ilk fırsatta bu şubelerin adedini çoğaltmak arzusundayız.

Şendikamız bu işi üzerine almadan evvel bir çok sporcumuz bu yolda çalışmışlar ve güzel dereceler almışlardır. Yukarıda resmini koyduğumuz genç kızlarımız büyük bir şevkle spor yapmakta ve diğer arkadaşlarını da spor yapmaya teşvik etmektedirler. Üç aylık kısa bir mazisi olan spor kolumuzun şimdilik bildirecek başka faaliyeti yoktur. Son söz olarak bütün sendikalarımızın bizim yürümüş olduğumuz yoldan yürüyerek işveren spor teşekküllerinden ziyade kendi varlıklarile bir spor teşekkülü meydana getirmelerini candan dileriz. Sayın sendika başkanlarının bu haklı dileğimizi nazarı dikkate alarak çalışacaklarından emin bulunduğumuzdan dolayı teselli bulmaktayız.

Millî güreş takımımız tesbit edildi

52 kilo Halit Balamir (Ankara)

57 kilo Nasuh Akar (Eskişehir)

62 kilo Nurettin Zafer (Ankara)

67 kilo Servet Meriç (İstanbul)

79 kilo Yaşar Doğu (Ankara)

87 kilo (Adil Candemir (Ankara)

Ağır Sadık Esen (Amasya)

Türkiye basketbol şampiyonasını Galatasay kazandı.

Yapılan dört maçta hic mağlûp olmadan üçüncü defa G Saray takımı Türkiye şampiyonu olmuştur.

Birlik yönetim kurulu

(Baştarafı 1 de)

avini Şükrü Soykan, Birlik Yönetim Kurulu üyeleri tarafından çok sevilmiş ve takdir edilmiştir.

B. Şükrü Soykan işçi dâvasına karşı beslediği samimi duygularından ve Birliğe karşı gösterdiği yakın alâkadan son derece mütehassis olan Birlik Yönetim Kurulu hislerini ilgili makamlara da bildirecektir.

———o———

Bir kuyruk acısı

Kayseri, Bez Fabrikası, temsil kolu, Kayseri, kız enstitüsü yardıma muhtaç öğrencileri menfaatine, fabrika müdürü Tarık İsmet Erdem'in delâletile bir müsamere yapmışlar; "Bir kuyruk acısı, vodvilini muvaffakiyetle oynamışlardır.

Temsil, kalabalık bir dinleyici kütlesi tarafından seyredilmiş ve alkışlanmıştır.